

Bestuurlijk Overleg Stad Stadsdelen Afval en Reiniging
d.d. 11 maart 2024

Agendapunt en naam indienende portefeuillehouder

Wethouder Hester van Buren

Onderwerp

- Evaluatie proef doneerreken

Status stukken

- Actief openbaar

Doel agendering

- Ter instemming

Gevraagde beslissing

1. Kennisnemen van de *Evaluatie proef doneerreken*
2. Instemmen met de aanbevelingen uit de *Evaluatie proef doneerreken*
3. Instemmen om na de zomer o.b.v. een statusupdate van de uitgevoerde aanbevelingen te beslissen over de vervolgstappen

Samenvatting

Ad1. Kennisnemen van de *Evaluatie proef doneerreken*

Sinds de invoering van het statiegeld op o.a. blikjes worden overal in de stad afvalbakken opengebrouwen of leeggehaald. Dit leidt tot meer zwerfafval en kapotte bakken. Met als gevolg dat de reiniging er meer werk aan kwijt is, er vaker bakken moeten worden vervangen, en er meer meldingen zijn van ondernemers en bewoners. Ook andere steden kampen met dezelfde problemen. Het college is van standpunt dat het aan de ondernemers en verpakkingsindustrie is er genoeg inzamelplekken zijn, en er zo min mogelijk verpakkingen in het zwerfafval terecht komen. Tot die tijd zoeken we ook binnen onze eigen mogelijkheden naar oplossingen.

Het hoofddoel van de proef was onderzoeken of het plaatsen van doneerreken erin resulteert dat afvalbakken minder worden geopend om er statiegeldverpakkingen uit te halen. Daarnaast is onderzocht of de rekken voor een verloederd aanzicht zorgen omdat er troep in de doneerreken wordt gedaan.

De proef werd van 1 november 2023 tot en met 29 januari 2024 uitgevoerd op verschillende locaties in toeristische gebieden, parken en winkelstraten. Conclusie is dat de doneerreken op de verschillende locaties er niet voor zorgen dat afvalbakken minder worden geopend om er statiegeldverpakkingen uit te halen. Daarnaast is met name in de toeristische

**Bestuurlijk Overleg Stad Stadsdelen Afval en Reiniging
d.d. 11 maart 2024**

gebieden sprake van een verloederd aanzicht omdat er veel troep in de doneerrekken wordt gedaan.

Ook is er bij andere gemeenten uitgevraagd naar evaluaties of ervaringen met dergelijke initiatieven. Uit deze ronde is niet gebleken dat deze gemeenten (zoals Den Haag en Rotterdam) positieve ervaringen hebben, en/of resultaten die bruikbaar waren voor deze evaluatie. Ook niet de gemeenten die naar gedragsverandering betrokken hebben bij experimenten (Gouda, Leiden en Almere)

De volgende aanbevelingen worden gedaan:

- De doneerrekken in het Wallengebied leveren niet het beoogde resultaat op en zorgen voor een verloederd aanzicht. Het is wel wens van de ondernemers om de doneerrekken te laten hangen en aanvullende/andere communicatie toe te passen op en rond de afvalbakken met de doneerrekken. Echter gezien bovenstaande wordt geadviseerd hier niet aan tegemoet te komen. En verder met de ondernemers in gesprek te gaan over alternatieven (zie hieronder)
- Hoewel uit de proef niet blijkt dat de doneerrekken op de andere locaties ervoor zorgen dat er minder afvalbakken worden opengemaakt, valt de hoeveelheid troep die op deze locaties in deze doneerrekken belandt mee, met uitzondering van het Vondelpark. We adviseren ook hier met de proef te stoppen
- Omdat de doneerrekken niet aantoonbaar bijdragen tegen het openmaken en openbreken van de afvalbakken wordt aanbevolen om de rekken niet op nieuwe locaties te plaatsen.

Aanbevelingen te verkennen alternatieven

- Omdat de inzamelnorm van 90 procent op z'n vroegst pas begin 2026 gehaald wordt, is het de verwachting dat er voorlopig nog te veel statiegeldblikjes en flesjes in openbare afvalbakken belanden. Als alternatief voor de doneerrekken verdient daarom de aanbeveling om te verkennen of het gewenst is om:
 - 1) In een toeristisch gebied en/of een winkelstraat een proef te doen met het weghalen van afvalbakken, mogelijk in combinatie met het handhaven van verplichting van ondernemers om in een straal van 25 meter rondom hun bedrijf de openbare ruimte schoon te houden van vervuiling veroorzaakt door producten afkomstig van hun onderneming.
 - 2) Een proef te doen met (aangepaste) communicatie op en of rond afvalbakken (zonder doneerrekken) met de boodschap voor consumenten *Geen statiegeld statiegeldblikjes en -flesjes in de bak doen, lever ze in* en voor verzamelaars *Laat de afvalbak alstublieft netjes achter*.
 - 3) De opdracht te geven om in kaart te brengen wat er mogelijk en nodig is om in prio gebieden (bv drukke winkelstraten of ov-knooppunten) op een andere manier te werken. Denk bijvoorbeeld aan een hogere frequentie van reinigen en ledigen.

Ad2. Instemmen met de aanbevelingen uit de *Evaluatie proef doneerreken*

Het BOSS Afval en Reiniging wordt gevraagd in te stemmen met de aanbevelingen uit de Evaluatie proef doneerreken.

Ad3. Instemmen om na de zomer o.b.v. een statusupdate van de uitgevoerde aanbevelingen te beslissen over de vervolgstappen

Het BOSS Afval en Reiniging wordt gevraagd om na de zomer o.b.v. een statusupdate van de uitgevoerde aanbevelingen te beslissen over de vervolgstappen.

Financiële consequenties

- Nee, indien alternatieven niet uit bestaande begroting kan worden gefinancierd zullen hierover voorstellen worden gedaan.

Vervolgtraject

- Na de zomer o.b.v. een statusupdate van de uitgevoerde aanbevelingen te beslissen over de vervolgstappen

Behandelend ambtenaar en toestelnummer

- 5.1, 2, e (stadswerken)